

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd i Folketingets Trafikudvalg
Titel	Samrådsspørgsmål Q-X om busbetjening af gymnasier samt samrådsspørgsmål Y - Har gymnasieelever, som maksimalt har en halv times cykelkørsel til skole, behov for bustransport?
Målgruppe	Folketingets Trafikudvalg
Arrangør	Folketingets Trafikudvalg
Taletid	Ca. 10 minutter Det er aftalt, at transportminister Lars Barfoed indleder og besvarer spørgsmål Q, hvorefter M besvarer resten af spørgsmål. Spørgsmål T er blevet trukket.
Tid og sted	17. februar kl. 15.15 i Folketinget, værelse 2-080

Disposition

1. Svar på samrådsspørgsmål Q (besvares af transportminister Lars Barfoed)
2. Svar på samrådsspørgsmål R (besvares af undervisningsministeren)
3. Svar på spørgsmål S-X (T trukket tilbage) (besvares af undervisningsministeren)
4. Svar på spørgsmål Y (besvares af undervisningsministeren)

1. Spørgsmål Q: Hvad vil ministrene gøre for at rette op på den uholdbare situation, at ca. 1850 gymnasieelever på landsplan dagligt kommer til at være påvirket af busnedskæringer og omprioriteringer, hvorved deres transport muligheder til og fra skole forværres, samt i nogle tilfælde giver dem mulighed for at passe mødetiderne, hvis de skal til og fra skole med offentlig transport?

- Jeg har aftalt med undervisningsministeren, at jeg indleder med at besvare samrådsspørgsmål Q, og undervisningsministeren besvarer efterfølgende spørgsmål R-X og spørgsmål Y.
- Jeg vil gerne indlede med at understrege, at regeringen fortsat ønsker at styrke og udvikle den kollektive busdrift. Jeg er sikker på, at SF og resten af Folketinget deler regeringens synspunkt.
- Det har vi senest vist ved indgåelsen af vores aftale om En grøn transportpolitik, hvor vi bl.a. har afsat 1,3 mia. kr. til at fremme busdriften. Jeg vil i den forbindelse også nævne, at vi i aftalen har afsat 1 mia. kr. til at styrke cyklismen – herunder blandt andet at sikre, at unge tilskyndes til at bruge cyklen.
- Når det er sagt, så vil jeg gerne understrege, at det primære ansvar for busdriften stadig ligger hos kommuner og regioner. Det gælder også i Tønder, Grenå, Århus, Grindsted og Frederiksværk. Det er kommunernes og regionernes ansvar, at bustrafikken har en god og relevant service – også for elever på ungdomsuddannelserne.
- Betjeningen af gymnasier og andre ungdomsuddannelser er derfor et prioriteringsspørgsmål for de enkelte kommuner og regioner. Jeg synes også det er vigtigt, at kommuner og regioner i samarbejde finder frem til, om en bestemt busrute er et kommunalt eller regionalt ansvar.
- Busdriften er lokalt forankret, fordi man her har det bedste indblik i transportbehovet for de enkelte borgere i en bestemt kommune eller region. Derfor er

det også kommunerne og regionerne, der prioriterer omfanget og serviceniveauet af busdriften samtidigt med, at de har det økonomiske ansvar. Den der bestiller, betaler.

- Kommuner og regioner har en tilstrækkelig økonomisk ramme til at sikre et godt serviceniveau i bustrafikken. I den sammenhæng vil jeg gerne nævne, at olieprisen er faldet til det laveste niveau i næsten fem år, hvilket har en positiv indvirkning på busdriftens omkostningsniveau.
- Til udvalgets orientering kan jeg også oplyse, at antallet af køreplantimer på landsplan stort set er uændret fra 2008 til 2009.
- Jeg synes også, at det er væsentligt at understrege, at det ikke er op til ministre at detailstyre køreplanerne i de enkelte kommuner og regioner. Det ville være et brud med det lokale selvstyre, hvis ministre skal forholde sig til konkrete køreplaner.
- Heldigvis viser erfaringerne, at det godt kan lade sig gøre for kommuner og regioner at sikre eleverne busforbindelser til deres uddannelsesinstitution. Det er de lokale og regionale politikere, der bestemmer serviceniveauet for busdriften lokalt og regionalt, og detailstyringen sker ikke – og skal ikke ske – i Folketinget, Undervisningsministeriet eller Transportministeriet.
- Jeg giver ordet videre til undervisningsministeren.

2. Spørgsmål R: Hvordan mener ministrene, at dette hænger sammen med målsætningen om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse, når vi ved, at ordentlige transportmuligheder er en afgørende faktor for unges motivation til at tage en ungdomsuddannelse?

- Transportminister Lars Barfoed og jeg har aftalt, at jeg besvarer de øvrige spørgsmål. Jeg har valgt at besvare først spørgsmål R og dernæst spørgsmålene S-W under ét. Spørgsmål T blev trukket i formiddags.
- Det er regeringens mål, at flere skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Undervisningsministeriets opgave er i den sammenhæng at sikre gode og tilgængelige uddannelses tilbud i hele landet. Ungdomsuddannelser er i den sammenhæng både erhvervsuddannelser og de fire gymnasiale uddannelser (htx, hhx, stx og hf).
- Målsætningen på ungdomsuddannelserne er, at de unge så vidt muligt skal kunne gennemføre uddannelsen uden at skulle flytte hjemmefra.

- Det er baggrunden for, at vi har et bredt udbud af uddannelser i hele landet, og at endnu flere uddannelsesinstitutioner i de sidste par år har fået mulighed for at udbyde htx og hf.
- Det er også baggrunden for, at vi har befordringstilskud til eleverne på ungdomsuddannelserne, udkantstilskud til gymnasierne, og at regeringen, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance har aftalt at søge den nuværende grundtilskudsmodel for erhvervsskolerne justeret med virkning fra 1. januar 2010 med henblik på at sikre et bredt, varieret og attraktivt tilbud af erhvervsrettet uddannelse i udkantsområder.
- Derfor er det uheldigt, hvis de lokale og regionale politikeres beslutninger gør det vanskeligere for de unge at vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse og især, hvis det er de unge i landdistrikterne, der rammes.
- Jeg går derfor ud fra, at de lokale og regionale politikere lever op til deres ansvar, og at de undgår at skabe unødigt usikkerhed om de fremtidige busforbindelser. Det er ikke det, vi har brug for i forhold til at sikre, at endnu flere tager en ungdomsuddannelse.
- På den anden side skal vi nok heller ikke overdrive betydningen af busbetjeningen.
- De unges uddannelsesvalg er påvirket af en lang række faktorer som for eksempel forældrenes baggrund og de unges skolefaglige niveau og interesser.
- Busbetjening er ikke den afgørende faktor for unges motivation til at tage eller blive i en uddannelse.

Spørgsmål S-X: Besvares under ét

Spørgsmål S: Hvad vil ministrene gøre for de minimum 15 pct. af de fynske gymnasieelever, som fra sommeren 2010, hvor besparelser i bustrafikken træder i kraft, bliver ramt af nedskæringer, og som dermed får problemer med at komme til og fra undervisningen?

Spørgsmål T: Er blevet trukket (vedrørte Tønder Gymnasium)

Spørgsmål U: Hvad vil ministrene gøre for at hjælpe de ca. 280 gymnasieelever på Greenaa Gymnasium (50 pct. af Gymnasiets elever), der er berørte af nedlæggelser og omlægninger, hvilket forøger deres transporttid til og fra skole markant.

Spørgsmål V: Hvordan forholder ministrene sig til, at 10 elever på Langkær Gymnasium ikke har mulighed for at møde rettidigt til første lektion p.g.a. en ændret busrute?

Spørgsmål W: Hvad vil ministrene stille op med de ca. 100 gymnasieelever, der dagligt benytter bussen fra Hundested til Frederiksværk gymnasium, og som grundet nedskæringer ikke har mulighed for at møde til skolestart, men første ankommer et kvarter efter undervisningsstart?

Spørgsmål X: Hvad vil ministrene gøre for at undgå, at 100 elever på Grindsted Gymnasium (25 pct. af det samlede elevantal) bliver berørt af kommende busnedskæringer ved enten at skulle cykle mange km. for at komme i skole, eller ved at skulle finde alternative ruter, som forøger deres transporttid markant?

- Jeg har valgt at besvare spørgsmålene under ét.

- Som transportminister Lars Barfoed har nævnt, er ansvaret for bustrafikken kommunernes og regionernes.
- Det er hverken Undervisningsministeriets eller uddannelsesinstitutionernes opgave at sikre den offentlige transport.
- I spørgsmålene er nævnt en række konkrete gymnasier, hvor der skulle være problemer.
- Undervisningsministeriet har taget kontakt til de nævnte gymnasier og de gymnasier, som Danske Gymnasieelevers Sammenslutning nævner i dens pressemeddelelse af 9. januar.
- Tilbagemeldingen er, at der er problemer med busforbindelserne.
- Men tilbagemeldingen er også, at en del af disse problemer først opstår, hvis de ændringer af busforbindelserne, som regionerne har varslet, bliver til noget, og hvis kommunerne ikke vælger at finansiere busforbindelserne i stedet for.
- Som undervisningsminister kan jeg kun beklage den usikkerhed, det skaber.
- Det er klart, at det bliver et problem, hvis eleverne i eksempelvis landdistrikterne ikke kan komme i skole.
- Andre af de nævnte problemer skyldes, at ændrede køreplaner ikke har taget nok hensyn til gymnasieeleverne.
- Det gælder på Fyn, hvor gymnasierne har oplevet problemer med en køreplan, der kom august 2008, og hvor gymnasierne ikke var blevet hørt.
- Størstedelen af disse problemer er løst med en ny køreplan, der gælder her fra januar 2009.
- Langkjær Gymnasium har også oplevet problemer med køreplanerne.
- Én køreplan skulle være ændret til fordel for 12 elever, og Midttrafik har nu fået alle elevers adresser, og gymnasiet er i løbende dialog med Midttrafik om at tilpasse køreplanerne.
- Frederiksværk Gymnasium har fået lovning fra Movia på, at køreplanen vil blive ændret for eleverne fra Hundested, så de kan møde til tiden.
- Det generelle billede synes på den baggrund at være, at der lokalt er vilje til, at tingene kommer til at fungere.

- Køreplanerne er således enten blevet ændret, eller det er blevet lovet, at der vil komme en ændring.
- Vi må derfor holde fast i, at det er lokalt, man har det bedste overblik over dagligdagens transportbehov, hvorfor jeg må opfordre til, at man lokalt har en dialog om busbetjeningen, samt at Folketinget har besluttet at forankre ansvaret for busbetjeningen hos kommunalbestyrelserne og regionsrådene.

4. Spørgsmål Y: Med henvisning til TRU alm. del - samrådssp. Q-X bedes ministrene oplyse, om ikke ministrene mener, at gymnasieelever, der har kortere end 8-10 km. afstand til deres skole, dvs. som har maksimalt en halv times cykelkørsel til skolen, generelt ikke har behov for bustransport til skole, men tværtimod vil have langt bedre af at cykle end at tage bussen.

- Det er ikke min opgave som undervisningsminister at vurdere, hvilket transportbehov den enkelte gymnasieelev har. På folkeskoleområdet gælder, at kommunalbestyrelsen skal sørge for befordring mellem skolen og hjemmet, hvis eleverne i 10. klasse har længere skolevej end 9 km.
- Jeg ser gerne, at eleverne oplever motion som en naturlig del af hverdagen, og at de, der kan, cykler. Danmark er berømt for sin cykelkultur, og der er mange gode cykelstier og veje, cyklisterne kan benytte. Det vil være godt for folkesundheden, hvis flere elever cykler til skole.
- Det er imidlertid også mit indtryk, at mange elever i landdistrikterne ikke vil have mulighed for at cykle, fordi de har mere end 15-25 km. til skole, og fordi vejene uden for byområderne ikke alle er velegnede til at cykle til skole på.